

Makro: İmalat sanayinde üretim ve istihdam zayıflıyor

İstanbul Sanayi Odası Türkiye İmalat Satın Alma Yöneticileri Endeksi (PMI) haziranda 47,9 ile bu yılki en düşük değerini aldı. PMI ikinci çeyrek boyunca istikrarlı bir azalış eğilimi sergileyerek imalat sanayindeki yavaşlamanın kademeli şekilde belirginleştiğine işaret etti. Talep koşulları hem iç hem dış piyasa koşulları kaynaklı zayıflamaya devam etti. Buna bağlı olarak üretim ve istihdam da gerilemeyi sürdürdü. Diğer taraftan, enflasyonist baskılar hafifliyor. Hem nihai ürün hem de girdi fiyatlarında ivme kaybı haziran da sürdü. Tedarikçilerin teslimat sürelerinde ise bir miktar uzama kaydedildi. Sektörel verilere göre; gıda ve makine sektörlerinde olumlu görünüm korunurken, diğer sektörler zayıflama sinyalleri içerdi.

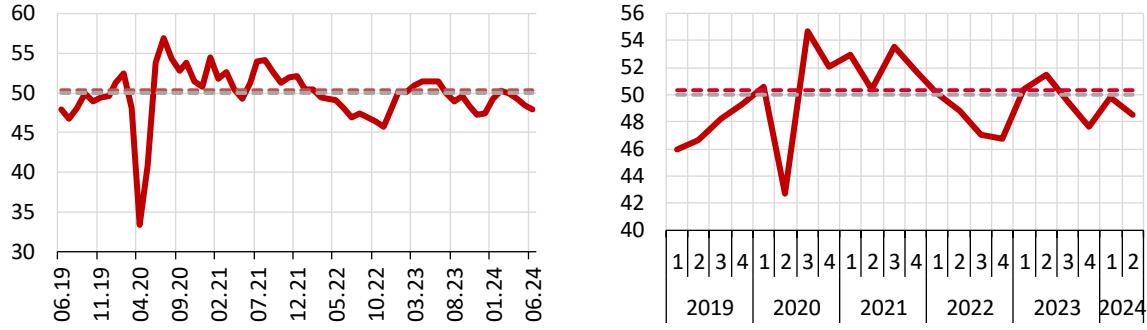
Anketin alt sorularına bakıldığında;

- **Üretim** endeksinde son üç aydır düşüş gözleniyor. Anekdotal bilgiye göre, üretimdeki zayıflamada talepteki yavaşlama etkili olmaya devam etti.
- **Yeni siparişlerde** iç ve dış talepteki zayıflık kaynaklı düşüş ivme kazandı.
- **İstihdam endeksi son beş aydır daralma gösteriyor.** Bunda da siparişlerdeki azalma etkili olmaya devam ediyor. Anekdotal bilgiye göre, bunda ayrıca çalışanların gönüllü istifa etmeleri ve yerlerine yenilerinin istihdam edilmemesi de etkili.
- Enflasyonist baskılar azalmaya devam ediyor. **Girdi fiyatları** Mayıs 2023'ten bu yana en düşük seviyeye geriledi. **Nihai ürün fiyatları** artış hızı da son dört buçuk yılın en düşük düzeyinde.

Sektörel bazda ise mevsimsellikten arındırılmış olarak;

- **Manşet endekslere göre,** gıda ve makine dışında tüm sektörler 50 eşik değerinin altında kaldı. Son iki aydır 50 eşik seviyesinin üzerine çıkan giyim sektörü de yeniden eşik seviyesinin altına indi (Grafik 2).
- **Üretim endeksinde** aylık bazda en belirgin artış ana metal sektöründe görülmeyle birlikte endeks eşik seviye altında kalmaya devam etti (Grafik 3). Gıda sektörü genişleme bölgesine geçti. Aylık bazda en belirgin düşüş ise ağaç ve giyim sektörlerinde oldu.
- **Yeni siparişlerde de** aylık bazda en belirgin düşüş giyim sektöründe gerçekleşti (Grafik 3). Gıda sektöründe endeks genişleme bölgesine yükseldi.
- **İstihdam** endeksinde de kimya ve elektrik sektörlerinde artış görülürken, diğer sektörlerde düşüş gözlemlendi. Aylık bazda en belirgin düşüş gıda sektöründe gerçekleşti (Grafik 3).
- **Girdi maliyet** endeksi tüm sektörlerde geriledi; en belirgin düşüş kimya sektöründe görüldü (Grafik 3).
- **Tedarikçi teslim süresi** makine, kimya ve ağaç sektörlerinde kısaldı (Grafik 3). Diğer sektörlerde ise teslimat süreleri uzadı.

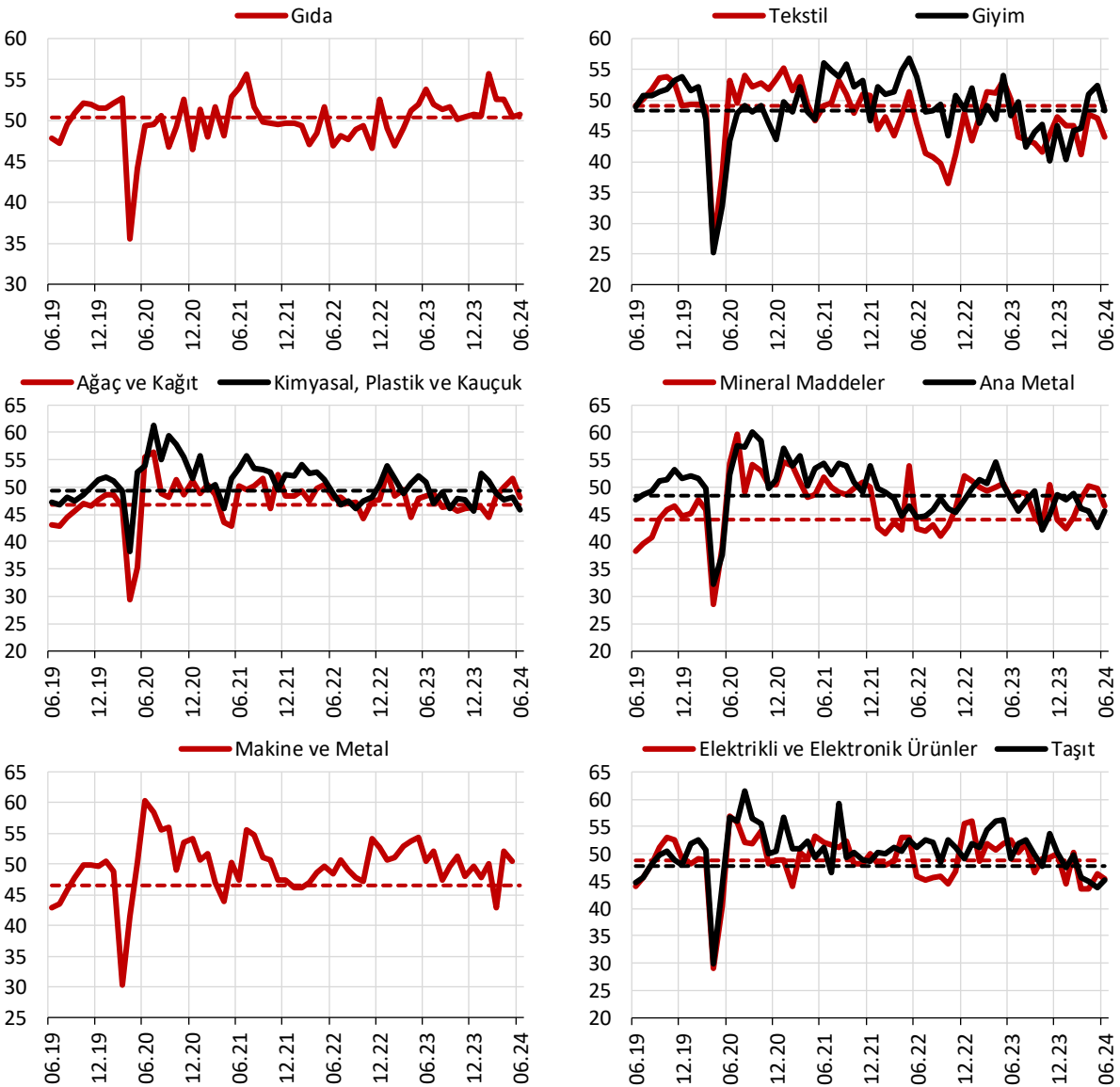
Grafik 1. ISO Türkiye İmalat Sanayi PMI (mevsimsellikten arındırılmış, seviye)

Not: Kesikli kırmızı ve gri çizgiler sırasıyla ilgili serinin 2006-2019 ortalamasını ve nötr (50) seviyeyi göstermektedir.

Kaynak: S&P Global, İSO

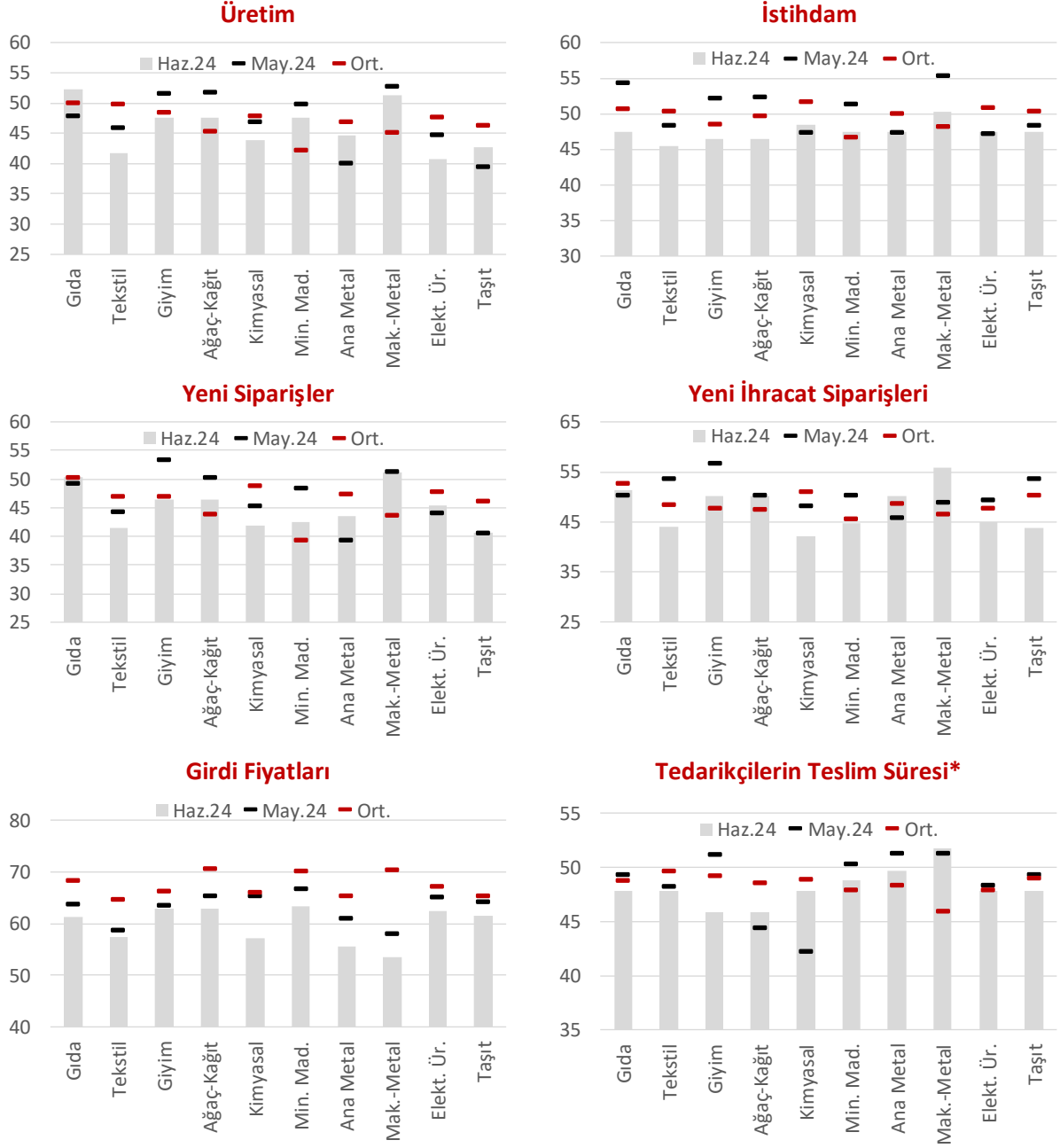
Grafik 2. Sektörel PMI (mevsimsellikten arındırılmış, seviye)

Not: Kesikli çizgiler aynı renkteki serinin 2016-2019 ortalamasını göstermektedir.

Kaynak: S&P Global, İSO

Grafik 3. Sektörlere göre PMI Alt Endeksleri (mevsimsellikten arındırılmış, seviye)

Kaynak: S&P Global, İSO

* Daha düşük değer teslim süresinin uzadığı anlamına gelmektedir.

Bu rapor Akbank Ekonomik Araştırmalar tarafından hazırlanmıştır.

Ekonomik.arastirmalar@akbank.com

Çağrı Sarıkaya– Baş Ekonomist

Cagri.Sarikaya@akbank.com

Çağlar Yüncüler

Caglar.Yunculer@akbank.com

M. Sibel Yapıcı

Sibel.Yapici@akbank.com

Alp Nasır

Alp.Nasir@akbank.com

YASAL UYARI: Bu rapor ve yorumlardaki yazılar, bilgiler ve grafikler, ulaşılabilen ilk kaynaklardan iyi niyetle ve doğruluğu, geçerliliği, etkinliği velhasıl her ne şekilde, suret ve nam altında olursa olsun herhangi bir karara dayanak oluşturması hususunda herhangi bir teminat, garanti oluşturmadan, yalnızca bilgi edinilmesi amacıyla derlenmiştir. İş bu raporlardaki yorumlardan; eksik bilgi ve/veya güncellenme gibi konularda ortaya çıkabilecek zararlardan Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanları sorumlu değildir. Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ her an, hiçbir şekilde ve surette ön ihbara ve/veya ihtaraya gerek kalmaksızın söz konusu bilgileri, tavsiyeleri değiştirebilir ve/veya ortadan kaldırabilir. Genel anlamda bilgi vermek amacıyla genel yatırım tavsiyesi niteliğinde hazırlanmış olan iş bu rapor ve yorumlar, kapsamlı bilgiler, tavsiyeler hiçbir şekilde ve surette Akbank TAŞ ve Ak Yatırım AŞ'nin herhangi bir taahhüdünü içermediğinden, bu bilgilere istinaden her türlü özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler ve oluşabilecek her türlü riskler bizatihi bu kişilere ait ve raci olacaktır. Bu nedenle, işbu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgilere dayanılarak özel ve/veya tüzel kişiler tarafından alınacak kararlar, varılacak sonuçlar, gerçekleştirilecek işlemler nedeniyle oluşabilecek her türlü maddi ve manevi zarar, kar mahrumiyeti, her ne nam altında olursa olsun ilgililer veya 3. kişilerin uğrayabileceği doğrudan ve/veya dolayısıyla oluşacak zarar ve ziyandan hiçbir şekilde ve surette Akbank T.A.Ş, Ak Yatırım A.Ş ve çalışanları sorumlu olmayacak olup, ilgililer, uğranılan/uğranılacak zararlar nedeniyle hiçbir şekilde ve surette her ne nam altında olursa olsun Akbank TAŞ, Ak Yatırım AŞ ve çalışanlarından herhangi bir tazminat talep etme hakkı bulunmadıklarını bilir ve kabul ederler. Bu rapor, yorum ve tavsiyelerde yer alan bilgiler "yatırım danışmanlığı" hizmeti ve/veya faaliyeti olmayıp, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamındadır; yatırım danışmanlığı hizmeti almak isteyen kişi ve kurumların, iş bu hizmeti vermeye yetkili kurum ve kuruluşlarla temasa geçmesi ve bu hizmeti bir sözleşme karşılığında alması SPK mevzuatınca zorunludur. Yatırım danışmanlığı hizmeti; aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, mevduat kabul etmeyen bankalar ile müşteri arasında imzalanacak yatırım danışmanlığı sözleşmesi çerçevesinde sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler, yorum ve tavsiyede bulunanların kişisel görüşlerine dayanmaktadır. Bu görüşler, genel yatırım danışmanlığı faaliyeti kapsamında genel olarak düzenlendiğinden, kişiye özel rapor, yorum ve tavsiyeler içermediğinden mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

